

Hørings svar: Forskrift om Brukerplan

Vi viser til e-post datert 28.november 2022.

Generelt

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon mener Brukerplan er et viktig og nyttig verktøy i å gi kommunene god kunnskap om omfanget av problematikk og dermed også anledning til å planlegge hjelpetilbudet bedre.

Vi er kjent med at kartleggingen i Brukerplan har bidratt til at kommuner har fått ny kunnskap på et overordnet nivå, som igjen har bidratt til nye satsninger.

Brukerplan har vært i utvikling siden oppstarten i 2006. Det synes fornuftig at Brukerplan blir et helseregister og at innsamling og bruk hjemles i forskrift.

Innsamling av person og helseopplysninger slik det legges opp til er et betydelig inngrep i personvernet. For de fleste vil det være opplysninger som allerede er kjent i kommunen. Slik sett støtter vi vurderingen om nytten av Brukerplan er klart større enn inngrepet i personvernet for tjenestemottakeren.

Kommentarer til de enkelte paragrafene i forskriften

§ 1 Saklig virkeområde

Ingen kommentarer

§2 Hva opplysningene i Brukerplan kan brukes til

Vi støtter det som er hovedformålet i forskriften, et verktøy for planlegging, styring og kvalitetsforbedring av kommunale tjenester til innbyggere med rusrelaterte utfordringer. Behovet for mer forskning i rusfeltet er betydelig, og Fagrådet mener opplysningene i Brukerplan skal kunne brukes til forskning. Men det må ikke bli en forskyving fra et kommunalt verktøy til opplysninger som innsamles til bruk kun i forskning.

Data fra Brukerplan kan også informere helsepolitiske beslutninger lokalt og nasjonalt. For eksempel har Brukerplan gitt verdifull kunnskap om omfanget av alvorlig sammensatt problematikk (rop-lidelse), denne gruppas problembelastning på mange områder (bolig, nettverk, økonomi, mv.), og synliggjort behovet for koordinerte og langvarige tjenester for denne gruppa.

§ 3 Dataansvar

Her ønsker vi å problematisere noe om kommunens dataansvar under innsamlingen. Det er utdypet under § 6.

§ 4 Opplysninger som kan registreres

Vi støtter at registreringer skjer fra 16 år og oppover. Vi er imidlertid mer usikre på hva som skal eller kan registreres om «dennes nærstående» jmf bokstav a).

Hvilke opplysninger skal registreres om nærstående når nærstående ikke gjøres kjent med registreringen eller kan reservere seg må kun være opplysninger om oppfyller formålet. Et

forslag til formulering kan være; «opplysninger om nærstående må imidlertid være så generelle som mulig og begrenses i størst mulig grad ut fra formålet med registeret»

§ 5 Innsamling av opplysninger

Fagrådet mener det er riktig at det skjer kartlegginger i NAV og barnevernstjenesten i tillegg til kommunens helse- og omsorgstjenester. Det understreker at rusproblematikk er mer enn helseutfordring. Kommunene har organisert tjenestene ulikt og flere steder har NAV en stor rolle. Brukerplan har en lavere nytteverdi hvis NAV og barnevernstjenesten ikke omfattes av forskriften.

§ 6 Kommunens kartlegging og overføring til Brukerplan

Kommunen kan sammenstille opplysningene om samme person og tilrettelegge opplysninger på andre måter før overføringen. Datainnsamlingen i kommunen problematiseres i liten grad. Betyr det at hver kommune må oppnevne en Brukerplanansvarlig som sammenstiller opplysningene for å unngå dobbeltregistrering? Her vil noen kunne få tilgang til opplysninger en ellers ikke vil ha.

§ 7 Behandling av helseopplysninger og andre personopplysninger i registeret

Ingen kommentarer så lenge opplysningene ikke er identifiserbare.

§ 8 Utarbeidelse av statistikk og tilgjengeliggjøring av opplysninger

Så lenge det er innenfor formålet er dette en del av hensikten med kartleggingen. Utfordringen er mindre kommuner hvor offentliggjøring av resultatene bidrar til identifisering av enkelt innbygger. Der bør offentliggjøring på kommunenivå unngås.

§ 9 Taushetsplikt

Det er grundig redegjort for taushetsplikten i notatet.

§ 10 Rett til å motsette seg behandling

Fagrådet mener det er hensiktsmessig med reservasjonsrett fremfor aktivt samtykke og god informasjon. Erfaringen fra andre helseregistre som at aktivt samtykke er krevende å få. Nytten av Brukerplan vil da bli betydelig redusert hvis dekningsgraden blir lav.

Retten til å reservere seg gjelder så lenge innsamlingen foregår. Det er ikke mulig etter at opplysningene er overført Brukerplan. Innbyggeren må trygges på at opplysningene ikke er mulig å knyttes tilbake til den enkelte gjennom identifiserbare informasjon eller koblingsnøkkel,

§ 11 Lagring av opplysninger

Ingen kommentar

§ 12 Informasjonssikkerhet

Ingen kommentar

§ 13 Overgangsregler

Støttes at tidligere innhentede opplysninger kan behandles. De vil i henhold til forskriften slettes etter 10 år.

